

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 15. De particularibus Paranæ rebus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

EO rerum ordine res ad Paranam prosperè gerebantur, Sodalitia parthenia in novis oppidis instituta vigeant, & Neophytorum pietas tempore solidata nihil fermè ab veteranorum Christianorum moribus differebat. In Itapuano oppido multæ fœminæ tutatæ sunt pudorem, sollicitatoribus rosarium è collo pendulum objicientes, aut asserentes indignam rem esse, Partheniam Sodaliam, Corpore Christi pasci solitam, turpiter fœdari; sponfas Christi & mancipia Virginis sine macula esse decere. Fœmina ab turpi amatore interrogata, num sola esset in cubiculo? Respondit solam esse non posse, quam Deus semper comitaretur; & insuper addidit, mactari se posse, Deo teste, peccare non velle. Mulier post susceptum in Brasilia Baptismum, audito, in nostris Guairanæ oppidis ante transmigrationem Societatis Neophytos sapè communicare Corpori Christi: quòd in patria tantæ rei occasione non haberet, incensa desiderio sacra Mysteria participandi, cum marito multorum mensium itinere Lauretum se contulerat, unde ad Paranam cum alijs transmigrans, ad eò præclara pietatis specimina dedit, ut meruerit mancipiis Partheniis accenseri, inter quæ diu perseveravit omni virtutum genere florere, donec morbus lethalis eam opprimeret. Pro mortua habita, cum de ea sepelienda ageretur, ex improvise in hæc verba prorupit. *Non fallimini, inquit, vos, qui me vitâ sanctam desletis, nam verè mortem obii, defunctaq, inferna loca, & in his multis è notis, Angelo indicante, vidi; inde ad caelestem aulam deducta plures mihi gratulantes habui, quod Sodalitio Virginis, aliquando nomen dedissem, & cognovi Sodalium sortem Cælestibus esse acceptissimam. Pergite, ô Sodales, aitbat, quo pede cepistis, & ne degenerare ab proposito Superis gratissimo.* His dictis multa addens de æternis inferorum pœnis, & cælestium gaudijs, animato ad constantiam filio, in lata loca, ut spes est, post quintum diem, uti reviviscens prædixerat, evolavit. In cæteris Paranæ oppidis certabant Socii ardore pari Baptismorum, & cæterorum Sacramentorum collatione, necnon verbi Dei seminatione, magno cum animarum fructu vineam Domini excolere.

AD Urvaicam multa etiam memoratu digna sunt gesta. In Tabativiensi Sancti Xaverii oppido non parvas turbas excivit Chemombeus, veterator impius, qui Ariolorum quorundam vocatu, è terris mari vicinis accitus, magnam garrindi vi apud plebeculam sibi conciliavit auctoritatem; tantumque potuit, ut conspirationem de mactando Francisco Cespedes, Socio optimo, conspârît. Domum amplam aliquot Xaveriani extra oppidum veteratori ædificârunt, in qua inter compotitationes & choreas de modo patrândi parricidii agebatur, placueratque conjuratoribus ipso Paschatis pervigilio, post curatum Christi funus, parricidium facere, patraissentque scelus, nî adolescens domi educatus consilium eventilasset; quo cognito, ab fidis Neophytis optimus Pater ad Urvaicæ faxeam speluncam paulò antè deductus est, quam Chemombeus cum armatis comitibus in nostram domum irumperet. Interim verò dum elapsam prædam nequicquàm indagat, moniti Mariæ Majoris incolæ, magno numero auxilia adproperavere, quorum sedulâ indagatione Chemombeus & conjuratores alii in manus venèrè, in exilium transportandi. Antequam caperentur, adolescentem, consilii sui ventilatorem, multis verberibus affecerant. Franciscus Cespedes, è latebris eductus, perseveravit Divi Xaverii oppidum curare, ad eò inter adversa prosperè, ut suprâ ter mille capita Christianorum albo inscripta ab colonix prima origine computaret. Acaraguaianorum Neophytorum quingenta capita pestis demessuit, quorum locum subiere è sylvis eruta numerosa Ethnicorum cohortes, non diu post Christo conscribendæ. Lues Piratinenses etiam afflixit, quam ut averterent, quadringenti homines, ponderosas cruces humeris bajulantes, piam supplicationem instituere. Sanctorum Apostolorum colonia hoc anno numerositate Baptismorum floruit: nec parciore seges in Sancti Caroli agro colligebatur, sacris messoribus in horrea Æterni Patris numerosos manipulos continuo inferentibus. Satis constat septingentos & viginti-quinque omnis generis & ætatis homines ab Caaroënsibus Socijs fuisse hoc anno baptizatos. Ex hac gente fœda lues quinquaginta-duo suprâ octingenta capita deturbavit, in-

CAPUT
XV.
De particulis
Paranæ tebus.

Eucharistia
desiderium.

Parthenia
sodalitatis
commendatio.

CAPUT
XVI.
Socii Urvaicenses multa faciunt memoratu digna.

Chemombeus
conjuratio-
nem constat.

Franciscus
Cespedes pe-
riculo sub-
ducitur.

Septingenti
& viginti-
quinque ba-
ptizati.